

Звіт
про виконання завдання з лабораторної роботи №1
з курсу “Комп'ютерні мережі”
тема “Розробка програми моніторингу мережі”
студентом Антонюком Олександром Андрійовичем (група КН-21)
в 2023-2024 навчальному році
за індивідуальним варіантом даних №1

Мета: Метою цієї лабораторної роботи є навчання студентів розробці програми моніторингу мережі з використанням мови програмування Python та створення інтерфейсу для відстеження стану обладнання та мережевого трафіку. В рамках цієї роботи студенти отримають навички роботи з мережевими бібліотеками, створенням графічного інтерфейсу користувача та аналізом мережевих даних.

```
import tkinter as tk

from helpers import update_values
from labels import initialize_labels
from treeview import initialize_treeview, initialize_treeview_values

if __name__ == "__main__":
    root = tk.Tk()
    root.title("System Monitor")
    root.resizable(width=False, height=False)
    tree = initialize_treeview(root)
    initialize_treeview_values(tree)
    labels = initialize_labels(root)
    update_values([tree, labels])
    root.mainloop()
```

Рис. 1 - Зображення головного скрипту

На рис.1 можна побачити, що програма створює вікно за допомогою бібліотеки Tkinter. Після цього вона встановлює заголовок програми та відключає масштабування вікна. Далі відбувається ініціалізація деревоподібного віджету (TreeView) за допомогою функції initialize_treeview. Цей віджет використовується

для відображення інтерфейсів мережі та показу обсягу відправленого та отриманого мережевого трафіку.

Після ініціалізації деревоподібного віджету його заповнюють даними. Для цього також викликається функція `initialize_labels`, що створює набір міток (labels). Далі програма викликає функцію `update_values`. Ця функція відповідає за оновлення назв інтерфейсів мережі, обсягу відправленого та отриманого мережевого трафіку, використання CPU, оперативної пам'яті та дискового простору у відсотках.

```
def initialize_treeview(root):
    tree = ttk.Treeview(root, columns=("Column 1", "Column 2", "Column 3", "Column 4"),
                        show="headings")
    tree.heading("#1", text="ID")
    tree.heading("#2", text="Interface")
    tree.heading("#3", text="Bytes Sent")
    tree.heading("#4", text="Bytes Received")
    return tree
```

Рис. 2 - Зображення функції `initialize_treeview`

Функція `initialize_treeview` створює об'єкт деревоподібного віджету з допомогою конструктора `ttk.Treeview` з чотирма колонками ID, Interface, Bytes Sent, Bytes Received та вказує, що відображатись будуть лише заголовки колонок.

```
def initialize_treeview_values(tree):
    num = calc_number_of_interfaces()
    step = 1

    for j in range(num):
        values = [f"Value{i}" for i in range(step, step + 3)]
        tree.insert("", "end", text="Parent", values=values)
        step += 3

    tree.pack(expand=True)
```

Рис. 3 - Зображення функції `initialize_treeview`

Функція `initialize_treeview_values` визначає кількість мережевих інтерфейсів за допомогою функції `calc_number_of_interfaces` і використовує це значення для налаштування кількості клітинок та рядків у деревоподібному віджеті `Treeview`.

```
def calc_number_of_interfaces():  
    network_stats = psutil.net_io_counters(pernic=True)  
    return len(network_stats.values())
```

Рис. 4 - Зображення функції `calc_number_of_interfaces`

```
def initialize_labels(root):  
    labels = []  
    labels.append(ttk.Label(root, text=f"CPU Usage"))  
    labels.append(ttk.Label(root, text=f"Memory Usage"))  
    labels.append(ttk.Label(root, text=f"Disk Usage"))  
  
    for label in labels:  
        label.pack()  
  
    return labels
```

Рис. 5 - Зображення функції `initialize_treeview`

Функція `initialize_labels` створює список, що містить об'єкти міток, що відображають значення використання CPU, оперативної пам'яті та дискового простору у відсотках та розміщає кожну мітку на вікні користувача.

```
def update_values(tree, labels):  
    update_treeview(tree)  
    update_labels(labels)  
  
    tree.after(1000, update_values, tree, labels)
```

Рис. 6 - Зображення функції `initialize_treeview`

Функція `update_values` відповідає за оновлення значень деревоподібного віджета `Treeview` за допомогою функції `update_treeview` та оновлення значень міток за допомогою функції `update_labels`.

```
def update_treeview(tree):
    list_of_interfaces = get_list_of_interfaces()
    for index, interface in enumerate(list_of_interfaces):
        new_values = []
        new_values.append(interface.get_index())
        new_values.append(interface.get_name())
        new_values.append(interface.get_bytes_sent())
        new_values.append(interface.get_bytes_received())

        tree.item(tree.get_children()[index], values=new_values)
```

Рис. 7 - Зображення функції `update_treeview`

Функція `update_treeview` отримує дані про мережеві інтерфейси за допомогою функції `get_list_of_interfaces` та замінює старі дані на отримані в деревоподібному віджеті `Treeview`

```
def get_list_of_interfaces():
    list_of_interfaces = []
    network_stats = psutil.net_io_counters(pernic=True)
    for index, key in enumerate(network_stats.keys()):
        value = network_stats[key]
        interface = Interface()
        interface.set_index(index)
        interface.set_name(key)
        interface.set_bytes_sent(value.bytes_sent)
        interface.set_bytes_received(value.bytes_recv)
        list_of_interfaces.append(interface)
    return list_of_interfaces
```

Рис. 8 - Зображення функції `get_list_of_interfaces`

Функція `get_list_of_interfaces` використовує функцію `net_io_counters` з бібліотеки `psutil`, щоб отримати дані про мережеві інтерфейси. На основі цих даних вона формує список, де кожен елемент є екземпляром класу `Interface`, який зберігає інформацію про індекс, назву, надіслані та отримані байти для кожного мережевого інтерфейсу.

```
def update_labels(labels):
    cpu_percent, memory_usage, disk_usage = get_data()
    labels[0].config(text=f"CPU Usage: {cpu_percent}%")
    labels[1].config(text=f"Memory Usage: {memory_usage}%")
    labels[2].config(text=f"Disk Usage: {disk_usage}%")
```

Рис. 9 - Зображення функції update_labels

Функція update_labels отримує дані, за допомогою бібліотеки psutil, про використання CPU, оперативної пам'яті та дискового простору за допомогою функції get_data та записує їх в мітки.

```
def get_data():
    cpu_percent = psutil.cpu_percent()
    memory_usage = psutil.virtual_memory().percent
    disk_usage = psutil.disk_usage('/').percent
    return cpu_percent, memory_usage, disk_usage
```

Рис. 10 - Зображення функції update_labels

System Monitor			
ID	Interface	Bytes Sent	Bytes Received
0	lo	105830	105830
1	wlp1s0	7794958	147541493
2	docker0	12069	0
3	vethc3d39a7	18529	0

CPU Usage: 1.9%
Memory Usage: 37.7%
Disk Usage: 26.3%

Рис. 11 - Зображення запущеної програми

Висновок: під час лабораторної роботи було створено програму моніторингу мережі за допомогою мови програмування Python та використано

бібліотеку `psutil` для отримання даних про стан системи та мережевих інтерфейсів. Крім того, був розроблений інтерфейс користувача для відстеження стану обладнання та мережевого трафіку з використанням бібліотеки `tkinter`.